



TEMATICKÝ INFORMAČNÝ PREHĽAD EURÓPSKEHO SEMESTRA

DOSIAHNUTIE TERCIÁRNEHO VZDELANIA

1. ÚVOD

Zvýšenie počtu osôb, ktoré ukončili terciárne (vysokoškolské) vzdelanie, a zlepšenie jeho kvality sú dôležitými predpokladmi udržateľného a inkluzívneho rastu. **Vyššie miery dosiahnutia terciárneho vzdelania môžu v kombinácii s jeho lepšou kvalitou a relevantnosťou zmierniť nedostatok požadovaných zručností** v hospodárskych odvetviach intenzívne využívajúcich znalosti. Tým sa zase podporuje rast produktivity, inovácia a konkurencieschopnosť. Vzhľadom na vysoké tempo technologického pokroku a intenzitu globálnej hospodárskej súťaže, ako aj skutočnosť, že na trhoch práce sa požadujú čoraz vyššie úrovne zručností, môže viesť vysoká úroveň dosiahnutia terciárneho vzdelania k zachovaniu inteligentného a udržateľného rastu. Na druhej strane pretrvávajúca nerovnosť a geografické rozdiely v dosahovaní vysokoškolského vzdelania prispievajú k celkovej nerovnosti medzi jednotlivými regiónmi EÚ a zapríčiňujú nerovnomerný rast¹.

V stratégii Európa 2020 sa ako **hlavný cieľ vytýčilo, aby sa počet osôb v EÚ vo veku 30 až 34 rokov, ktoré dosiahli terciárne vzdelanie, zvýšil minimálne na úroveň 40 %**. Aj členské štáty si stanovujú vlastné vnútroštátne ciele, niekedy dokonca

ambicióznejšie (graf 1). Viac než jedno desaťročie bol pokrok pri dosahovaní týchto cieľov stabilný, a to aj v čase hospodárskej krízy.

V máji 2017 stanovila Európska komisia **obnovenú agendu EÚ pre vysokoškolské vzdelávanie**². Toto oznámenie sa zameriava na zlepšenie prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu a účasti na ňom, ako aj na zníženie miery predčasného ukončenia štúdia. Má sa to dosiahnuť poskytovaním transparentnejších informácií o príležitostiach a výsledkoch vzdelávania, prispôbených usmernení a finančnej podpory pre študentov z nízkoprijmového prostredia.

Súbežná iniciatíva zameraná na **sledovanie uplatnenia absolventov** má za cieľ zlepšiť dostupnosť podrobných a porovnateľných údajov o uplatnení absolventov v zamestnaní a sociálnych výsledkoch. Cieľom je to, aby sa pomohlo mladým ľuďom pri prijímaní informovaných rozhodnutí a univerzitám pri zlepšovaní koncepcie vzdelávacích programov.

Tento informačný prehľad sa zameriava na vysokoškolské vzdelávanie. V tematickom informačnom prehľade o zručnostiach pre trh práce sa uvádza prehľad zamestnatelnosti absolventov v rámci všeobecnejšej analýzy dopytu po zručnostiach a ponuky zručností.

¹ Pozri: Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2015 a správu „Mind the Gap – education inequality across EU regions“ (Pozor na rozdiely – nerovnosť vo vzdelávaní v jednotlivých regiónoch EÚ) z roku 2012.

² COM(2017) 247 final.

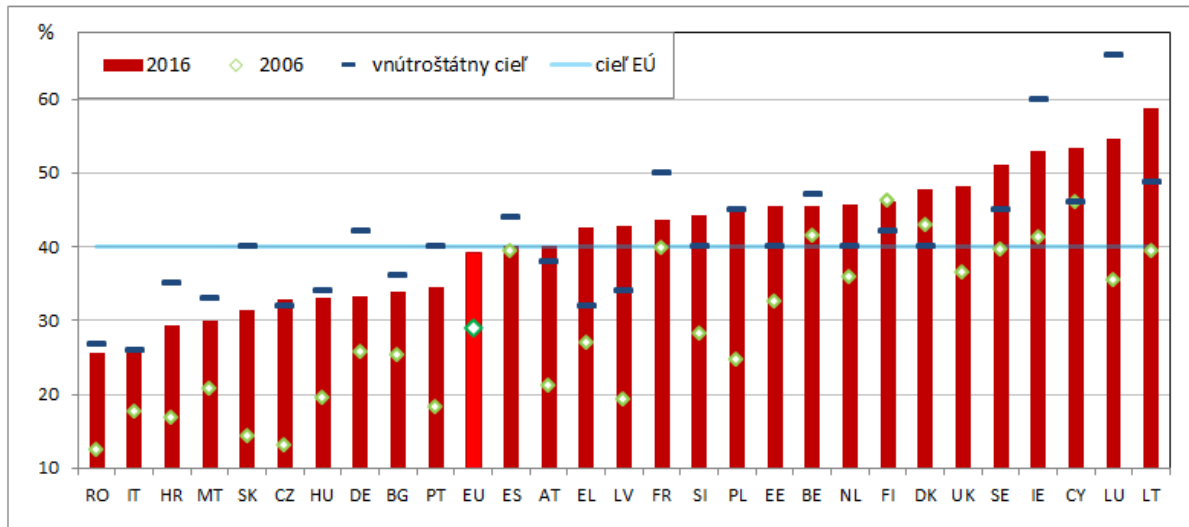
2. POLITICKÉ VÝZVY: PREHĽAD VÝSLEDKOV V KRAJINÁCH EÚ

Priemerná miera **dosiahnutého terciárneho vzdelania v EÚ v roku 2016 bola 39,1 %**. Je to takmer o pol percentuálneho bodu viac ako predchádzajúci rok a o 10 percentuálnych bodov viac ako v roku 2006 (graf 1). Osemnásť členských štátov dosiahlo cieľ stratégie Európa 2020 na úrovni 40 % alebo viac. Štrnásť ich splnilo aj svoje vnútroštátne ciele v oblasti dosahovania terciárneho vzdelania: Dánsko, Nemecko³, Estónsko, Grécko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Holandsko, Rakúsko, Slovinsko, Fínsko a Švédsko.

Napriek všeobecnému pokroku, ktorý sa pri tomto celi dosiahol, **sa miery dosiahnutého vzdelania naďalej do veľkej miery líšia podľa pohlavia aj miesta narodenia**. Mladé ženy vo väčšine členských štátov s oveľa väčšou pravdepodobnosťou dokončia terciárne vzdelanie: ich miera dosiahnutého vzdelania je v priemere takmer o 10 percentuálnych bodov vyššia než u mužov. Domáce obyvateľstvo má vo všeobecnosti vyššie miery dosiahnutého vzdelania ako obyvatelia, ktorí sa narodili v zahraničí, hoci v niekoľkých členských štátoch je to naopak (graf 2). Osobitne vysoké miery dosiahnutého vzdelania dosahujú osoby narodené mimo EÚ v Írsku a Spojenom kráľovstve; na druhej strane spektra sa nachádzajú Grécko, Španielsko, Taliansko, Cyprus a Slovinsko, v ktorých majú osoby narodené v zahraničí relatívne nízke miery dosiahnutého vzdelania.

³ Vnútroštátny cieľ Nemecka (42 %) zahŕňa vyššie stredné neterciárne vzdelávanie (úroveň ISCED 4).

Graf 1 – Dosiahnutie terciárneho vzdelania (populácia vo veku 30 – 34 rokov)



Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka edat_lfse_03). Poznámka: Ukazovateľ sa týka podielu populácie vo veku 30 až 34 rokov, ktorá úspešne ukončila úroveň ISCED 5 až 8. Vnútroštátny cieľ Nemecka zahŕňa vyššie stredné neterciárne vzdelávanie (úroveň ISCED 4). Výsledky a vnútroštátny cieľ Luxemburska sú do veľkej miery skôr dôsledkom vysoko vzdelanej populácie prisťahovalcov, ktorí v krajine žijú a pracujú, než jeho systému vzdelávania a odbornej prípravy. V prípade Francúzska sa vnútroštátny cieľ 50 % týka vekovej skupiny 17 až 33 rokov. V prípade Fínska sa vnútroštátny cieľ vymedzuje užšie než hlavný cieľ EÚ a nevzťahuje sa na technologické inštitúty. Ďalšie informácie o vnútroštátnych cieľoch a ich vymedzení sa nachádzajú v dokumente http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4411192/4411431/Europe_2020_Targets.pdf.

Okrem uvedených výziev je potrebné zvážiť štyri ďalšie dôležité rozmiery politik.

1. Územná a sociálna nerovnosť.

Jednou z otázok je to, ako predchádzať opakovaniu nerovnosti v ďalšej generácii tým, že sa prístup k vysokoškolskému vzdelaniu zabezpečí študentom zo všetkých sociálno-ekonomických prostredí. Osoby zo znevýhodneného prostredia sú naďalej v terciárnom vzdelávaní nedostatočne zastúpené a majú vyššiu mieru predčasného ukončenia univerzitného štúdia.

Ďalšou otázkou, ktorá s tým často súvisí, sú pretrvávajúce geografické rozdiely v oblasti dosahovania vysokoškolského vzdelania⁴ medzi členskými štátmi, ale aj v rámci nich. Tie môžu prispievať k príjmovej nerovnosti na regionálnej úrovni, spôsobovať „únik mozgov“ a ohrozovať rast regiónov.

2. Nízke miery dokončenia štúdia

svedčia o problémoch s efektívnosťou a/alebo rovnosťou v terciárnych vzdelávacích systémoch. Dlhé obdobia štúdia a vysoký podiel študentov, ktorí školu neabsolvujú, ohrozujú efektívnosť vysokoškolských vzdelávacích systémov.

⁴ Pozri: „Mind the Gap – education inequality across EU regions“ (Pozor na rozdiely – nerovnosť vo vzdelávaní v jednotlivých regiónoch EÚ), 2012.

S cieľom zvýšiť efektívnosť verejných investícií do vysokoškolského vzdelávania môže byť potrebné, aby sa vyvinulo osobitné úsilie na znižovanie vysokej miery predčasného ukončenia štúdia. Najvyššie miery predčasného ukončenia štúdia v EÚ majú Belgicko, Grécko, Francúzsko, Taliansko, Maďarsko, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Rumunsko, Švédsko⁵ a Slovinsko. Miera dokončenia štúdia je okrem toho poznačená nerovnosťou: študenti z chudobného sociálno-ekonomického prostredia oveľa častejšie predčasne ukončujú terciárne vzdelávanie⁶.

3. Kvalita inštitúcií vysokoškolského vzdelávania. Vo všeobecnosti platí, že sa meria ťažko, a preto je zložité spojiť ju s mechanizmami financovania. Najdôležitejšími faktormi, ktoré podmieňujú príťažlivosť vysokoškolského vzdelávania, sú kvalita ponúkaného vzdelávania a vnímaná pridaná hodnota kvalifikácie získanej vysokoškolským vzdelaním pre budúce zamestnanie.

4. Nízke miery zamestnanosti absolventov s terciárnym vzdelaním poukazujú aj na **nedostatočné prepojenie vysokoškolského vzdelávania s potrebami trhu práce**, čo úzko súvisí s predchádzajúcim rozmerom.

Referenčnou hodnotou zamestnatelnosti v EÚ⁷ sa sledujú miery zamestnanosti absolventov v členských štátoch. Tieto miery sú jedným z kritérií posudzovania relevantnosti ponúkaného vysokoškolského vzdelávania vo vzťahu k potrebám trhu práce, ako aj kvality samotného vzdelávania. Na miery zamestnanosti majú vplyv aj krátkodobé výkyvy dopytu po pracovnej sile vyplývajúce z hospodárskych cyklov. Na to, aby sa dala posúdiť kvalita vysokoškolského vzdelávania nezávisle od jeho relevantnosti, by boli potrebné porovnateľné údaje o kompetenciách absolventov.

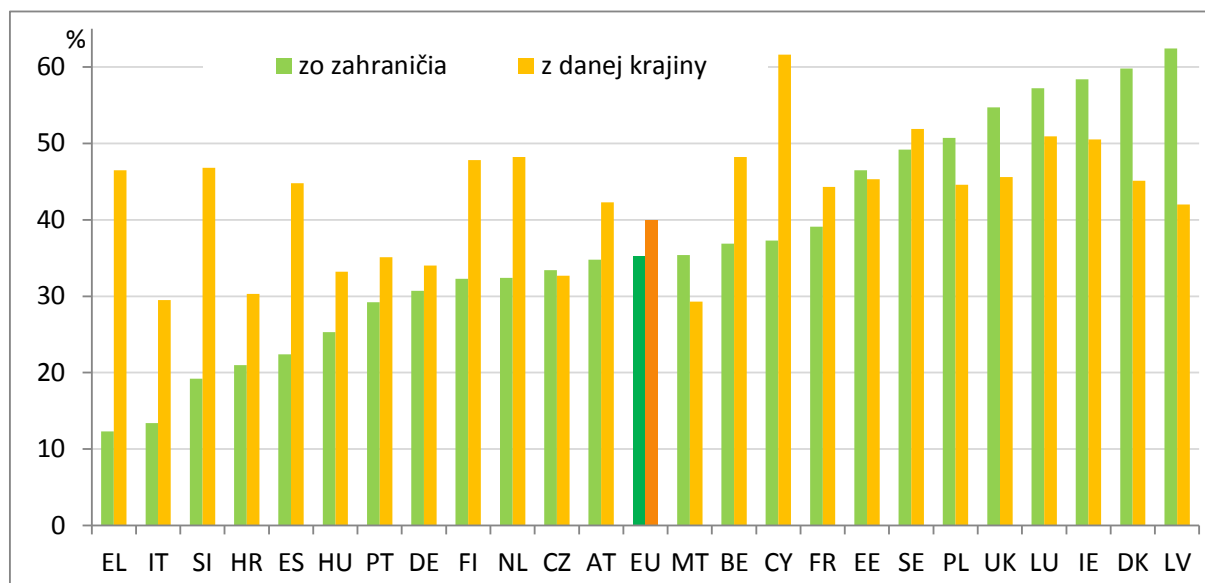
Užšia spolupráca so zamestnávateľmi a lepšia spätná väzba zo strany absolventov by mohli pomôcť lepšie prispôbiť akademické učebné plány hľadaniu zamestnania a lepšie nasmerovať rozhodnutia študentov pred štúdiom a počas neho. Za užitočné sa považuje aj to, ak sú spôsoby štúdia rôznorodejšie (napríklad diaľkové štúdium) a ak sa naďalej rozvíja vyššie odborné a profesionálne vzdelávanie. Ponuka vzdelávania tak môže byť flexibilnejšia a lepšie prispôbena potrebám podnikov, ako aj potrebám súčasných a budúcich pracovníkov.

⁵ V prípade Švédska sú do mier predčasného ukončenia štúdia zahrnutí aj študenti, ktorí začnú študovať samostatné predmety a je možné, že nikdy nezamýšľali absolvovať všetky predmety potrebné na získanie diplomu (odhadovaná miera vo Švédsku je 40 %).

⁶ Monitor vzdelávania a odbornej prípravy. Európska komisia/sieť expertov NESET, 2013.

⁷ Miera zamestnanosti jednotlivcov vo veku 20 až 34 rokov, ktorí dokončili štúdium najviac tri roky pred referenčným rokom (pozri tematický informačný prehľad o zručnostiach pre trh práce, v ktorom sa rozoberajú aj iné spôsoby zlepšovania zosúladovania ponúkaných a požadovaných zručností, napr. prostredníctvom lepšieho informovania a predvídania).

Graf 2 – Dosiahnutie terciárneho vzdelania podľa krajiny narodenia



Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka edat_ifs_9912). Poznámka: Údaje nie sú k dispozícii za Bulharsko, Litvu, Rumunsko a Slovensko.

3. POLITICKÉ NÁSTROJE NA RIEŠENIE POLITICKÝCH VÝZIEV

Rozvinuté krajiny ako USA, Kanada, Japonsko, Kórea a Austrália majú v dosahovaní terciárneho vzdelávania lepšie výsledky ako Európa. Porovnateľne nižšie úrovne Európy môžu ohroziť jej konkurencieschopnosť a potenciál dosahovania inteligentného rastu. Do roku 2020 a ďalšom období sa bude pri väčšine ponúkaných pracovných miest vyžadovať vysokoškolské vzdelanie⁸.

Na zvýšenie úrovne dosahovaného vzdelania sú dôležité najmä tieto druhy opatrení.

1. Na zvýšenie celkovej miery dosahovania vysokoškolského vzdelania je vo všeobecnosti potrebné rozšíriť jeho využívanie tak, aby sa doň zapájali študenti zo všetkých častí spoločnosti. Znamená to, že je potrebné pritiahnúť viac študentov zo znevýhodnených sociálno-ekonomických prostredí alebo miest, etnických skupín alebo študentov so zdravotným postihnutím. Rozšírenie prístupu pre nedostatočne zastúpené skupiny nie je dôležité len z hľadiska

sociálnej spravodlivosti; je mimoriadne významné aj pre krajiny, ktoré ešte stále prechádzajú z elitného na masový vysokoškolský vzdelávací systém, a pre krajiny, ktoré zažívajú demografický pokles.

Ku kľúčovým opatreniam na **rozšírenie účasti** patrí odstraňovanie finančných prekážok účasti, čo je oblasť, v ktorej sa súčasné trendy politik líšia, a zabezpečovanie vyššej flexibility v spôsoboch, akými ľudia začínajú vysokoškolské vzdelávanie. Aby sa prekonal prekážky, ktoré bránia rozšíreniu prístupu k vysokoškolskému vzdelaniu, je dôležité, aby sa zabezpečila existencia účinných možností prechodu z odborného vzdelávania a prípravy do vysokoškolského vzdelávania. Pre mnohé členské štáty je dôležitým opatrením to, aby sa lepšie uznávali znalosti nadobudnuté v neformálnom kontexte, a to najmä preto, aby bolo viac dospelých motivovaných vstúpiť do vysokoškolského vzdelávania.

Opatrenia na rozšírenie prístupu by sa nemali obmedzovať na vysokoškolské vzdelávanie, ale mali by zahŕňať aj predchádzajúce štádiá vzdelávania. Dôvodom je to, že študenti zo zraniteľných skupín populácie často

⁸ Pozri predpoveď strediska Cedefop týkajúcu sa zručností.

nedokončia ani stredoškolské vzdelávanie⁹.

2. Kľúčovým opatrením na zvýšenie miery dokončenia štúdia a skrátenie času, ktorý študenti potrebujú na získanie diplomu, je zlepšenie usmernenia a poradenstva pri výbere vhodného programu (poradenstvo pred začatím štúdia). Užitočné je to najmä v systémoch s porovnateľne otvoreným prístupom k vysokoškolskému vzdelávaniu. Ďalším kľúčovým opatrením je poskytovanie lepšej podpory študentom počas štúdia. Vo všeobecnosti sú potrebné také prístupy k vzdelávaniu, ktoré sú väčšmi zamerané na študentov, so zvládnuteľným počtom študentov na počet pedagogických pracovníkov a inteligentným využívaním podpory IKT. S dokončením štúdia môže študentom pomôcť aj to, keď sa vypracujú nástroje na podporu študentov.

3. Z hľadiska zabezpečenia dlhodobej príťažlivosti vysokoškolského vzdelávania je dôležité, aby programy vysokoškolského vzdelávania rozvíjali tie zručnosti študentov, ktoré sú dôležité pre svet práce. Pri zlepšovaní zamestnateľnosti absolventov môže významnú úlohu zohrávať niekoľko opatrení:

- zlepšenie okamžitej a širokej dostupnosti údajov o uplatnení absolventov a intenzívnejšie využívanie prognóz zručností (vrátane sledovania údajov o uplatnení absolventov),
- užšie zapojenie zainteresovaných strán do prípravy a hodnotenia vzdelávacích programov,
- systematickejšie využívanie pracovných stáží a
- flexibilnejšia štruktúra študijných programov vrátane možnosti interdisciplinárneho vzdelávania.

Vo všetkých programoch by sa malo okrem vzdelávania v konkrétnom predmete počítať aj s rozvojom prierezových zručností ako riešenie problémov, komunikácia a tímová práca.

V krajinách, kde je vysoká miera nezamestnanosti absolventov, pomôže zlepšiť ich uplatnenie v zamestnaní aj to, ak sa preskúma vyváženosť študentov, ktorí začínajú študovať rôzne odbory, s cieľom identifikovať oblasti s nadmernou ponukou. Súčasní aj budúci študenti tak získajú lepší prehľad.

4. KRÍŽOVÉ PRESKÚMANIE SÚČASNÉHO STAVU POLITÍK

Keďže z hľadiska dosahovania vysokoškolského vzdelania majú členské štáty rôzne vnútroštátne systémy a východiskové body, ich kľúčové priority pri plnení vnútroštátnych cieľov sa do veľkej miery líšia. Napriek tomu je možné zaradiť priority jednotlivých členských štátov do kategórií podľa vyššie uvedených kľúčových rozmerov politik.

1. Rozšírenie prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu.

Dvanásť členských štátov má v nejakej forme zavedené mechanizmy financovania založené na dosiahnutých výsledkoch, ktoré majú sociálny rozmer a poskytujú financovanie inštitúciám vysokoškolského vzdelávania, ak spĺňajú stanovenú úroveň výkonnosti v oblasti sociálnych cieľov. Najbežnejšie mechanizmy financovania založené na dosiahnutých výsledkoch sa využívajú na podporu účasti študentov so zdravotným postihnutím alebo zo znevýhodnených sociálno-ekonomických prostredí.

Írsko v roku 2015 začalo realizovať vnútroštátny plán rovnosti prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu. Má päť hlavných cieľov a stanovuje sa v ňom viac než 30 činností, ktoré majú nedostatočne zastúpeným skupinám pomôcť začať s terciárnym vzdelávaním. K týmto skupinám patria znevýhodnení, starší alebo zdravotne postihnutí študenti a príslušníci kočovných komunit.

Česká republika zvýšila granty študentom v núdzi, ako aj počet profesijne orientovaných programov, aby sa podporila väčšia sociálna rozmanitosť študentov terciárneho vzdelávania. Švédsko začalo skúmať spôsoby riadenia a financovania vysokoškolského vzdelávania s cieľom zvýšiť počet študentov zo znevýhodneného

⁹ Pozri tematický informačný prehľad o osobách s predčasne ukončeným vzdelaním a odbornou prípravou.

prostredia. Chorvátsko čerpá prostriedky z Európskeho sociálneho fondu (ESF) na poskytovanie podpory študentom zo znevýhodneného prostredia.

2. Zníženie mier predčasného ukončenia štúdia a skrátenie času potrebného na získanie diplomu.

Estónsko upravilo svoj systém financovania vysokoškolského vzdelávania tak, aby motivovalo študentov dokončiť štúdium v riadnom čase. Flámsky región Belgicka podporuje alternatívne prístupy, napríklad krátkodobé programy vysokoškolského vzdelávania.

3. Zlepšenie kvality vysokoškolského vzdelávania a zabezpečenie jeho vyššej relevantnosti pre trh práce.

Slovinsko má ambiciózny plán, aby sa financovanie vysokoškolského vzdelávania viac uskutočňovalo na základe dosiahnutých výsledkov. Bulharsko zavádza financovanie založené na dosiahnutých výsledkoch a zameriava úsilie na zvýšenie podielu študentov v oblastiach súvisiacich s vedou, technológiou, inžinierstvom a matematikou (STEM). Na Malte prebieha niekoľko iniciatív s cieľom zvýšiť počet absolventov v prírodovedných odboroch.

Flámske spoločenstvo Belgicka vypracovalo akčný plán pre STEM, ktorý sa týka všetkých úrovní vzdelávania, a frankofónne spoločenstvo sa sústreďuje na učenie sa prácou v odvetviach, v ktorých bol identifikovaný alebo sa očakáva nedostatok zručností. Chorvátsko poskytuje študentom v oblastiach STEM štipendium financované z ESF. Estónsko zriadilo nástroj na predvídanie požiadaviek trhu práce a potrebných zručností spolu s odporúčaniami pre plánovanie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy.

Poľsko zaviedlo vnútroštátny systém sledovania uplatnenia absolventov s cieľom reagovať na potrebu lepšej informovanosti o úspechu na trhu práce. Rumunsko v súčasnosti pripravuje nástroj na monitorovanie začleňovania absolventov na trh práce. Španielsko sa prostredníctvom nedávno prijatého národného paktu pre oblasť vzdelávania

snaží lepšie prispôbiť ponuku vzdelávania požiadavkám miestneho priemyslu, preskúmať model financovania a podporiť vysokú úroveň univerzitného vzdelávania. Cyprus, Portugalsko, Slovensko a Švédsko nedávno prijali opatrenia zamerané na posilnenie zabezpečovania kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní.

Dátum: 6. 11. 2017

5. ODKAZY

- Európska komisia: Monitor vzdelávania a odbornej prípravy 2017:
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/et-monitor_sk
- Európska komisia: Tematický informačný prehľad o zručnostiach pre trh práce a tematický informačný prehľad o osobách, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku:
https://ec.europa.eu/info/strategy/european-semester/thematic-factsheets/labour-markets-and-skills_sk
- NESSE (2012), „Mind the Gap – education inequality across EU regions“ (Pozor na rozdiely – nerovnosť vo vzdelávaní v jednotlivých regiónoch EÚ):
<http://www.nesse.fr/nesse/activities/reports/activities/reports/mind-the-gap-1>
- NESET, „Drop-out and Completion in Higher Education in Europe among students from under-represented groups“ (Predčasné ukončenie školskej dochádzky a dokončenie vysokoškolského vzdelávania v Európe medzi študentmi z nedostatočne zastúpených skupín), 2013:
<http://www.nesetweb.eu/sites/default/files/HE%20Drop%20out%20AR%20Final.pdf>

6. UŽITOČNÉ ZDROJE

- Európska komisia: Politika v oblasti vysokoškolského vzdelávania
<http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/>
- Európska sieť expertov na ekonomiku vzdelávania (EENEE)
<http://www.eenee.de/eeneeHome/EENEE.html>
- Sieť expertov na sociálne aspekty vzdelávania a odbornej prípravy (NESET: <http://nesetweb.eu/en/>); jej predchodca NESSE zverejnil niekoľko užitočných správ vrátane správy: „Mind the Gap – education inequality across EU regions“, 2012
- Prognóza strediska Cedefop týkajúca sa zručností:
<http://www.cedefop.europa.eu/EN/about-cedefop/projects/forecasting-skill-demand-and-supply/skills-forecasts.aspx>

PRÍLOHA

Tabuľka 1 – Dosiahnutie terciárneho vzdelania (celkovo)

	2000	2006	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Cieľ
EÚ28	22,4 ^{EÚ 27}	29,0	33,8	34,8	36,0	37,1	37,9	38,7	39,1	40
Belgicko	35,2	41,4	44,4	42,6	43,9	42,7	43,8	42,7	45,6	47
Bulharsko	19,5	25,3	28,0	27,3	26,9	29,4	30,9	32,1	33,8	36
Česká republika	13,7	13,1	20,4	23,7	25,6	26,7	28,2	30,1	32,8	32
Dánsko	32,1	43,0	41,2	41,2	43,0	43,4	44,9	47,6	47,7	40
Nemecko	25,7	25,8	29,7	30,6	31,8	32,9	31,4	32,3	33,2	42
Estónsko	30,8	32,5	40,2	40,2	39,5	42,5	43,2	45,3	45,4	40
Írsko	27,5	41,3	50,1	49,7	51,1	52,6	52,2	52,3	52,9	60
Grécko	25,4	26,9	28,6	29,1	31,2	34,9	37,2	40,4	42,7	32
Španielsko	29,2	39,4	42,0	41,9	41,5	42,3	42,3	40,9	40,1	44
Francúzsko	27,4	39,7	43,2	43,1	43,3	44,0	43,7	45,0	43,6	50
Chorvátsko	:	16,7	24,5	23,9	23,1	25,6	32,1	30,8	29,3	35
Taliansko	11,6	17,6	19,9	20,4	21,9	22,5	23,9	25,3	26,2	26
Cyprus	31,1	46,1	45,3	46,2	49,9	47,8	52,5	54,5	53,4	46
Lotyšsko	18,6	19,3	32,6	35,9	37,2	40,7	39,9	41,3	42,8	34
Litva	42,6	39,4	43,8	45,7	48,6	51,3	53,3	57,6	58,7	48,7
Luxembursko	21,2	35,5	46,1	48,2	49,6	52,5	52,7	52,3	54,6	66
Maďarsko	14,8	19,4	26,1	28,2	29,8	32,3	34,1	34,3	33,0	30,3
Malta	7,4 ^u	20,7	22,1	23,4	24,9	26,0	26,5	27,8	29,9	33
Holandsko	26,5	35,8	41,4	41,2	42,2	43,2	44,8	46,3	45,7	40
Rakúsko	:	21,1	23,4	23,6	26,1	27,1	40,0	38,7	40,1	38
Poľsko	12,5	24,7	34,8	36,5	39,1	40,5	42,1	43,4	44,6	45
Portugalsko	11,3	18,3	24,0	26,7	27,8	30,0	31,3	31,9	34,6	40
Rumunsko	8,9	12,4	18,3	20,3	21,7	22,9	25,0	25,6	25,6	26,7
Slovinsko	18,5	28,1	34,8	37,9	39,2	40,1	41,0	43,4	44,2	40
Slovensko	10,6	14,4	22,1	23,2	23,7	26,9	26,9	28,4	31,5	40
Fínsko	40,3	46,2	45,7	46,0	45,8	45,1	45,3	45,5	46,1	42
Švédsko	31,8	39,5	45,3	46,8	47,9	48,3	49,9	50,2	51,0	40
Spojené kráľovstvo	29,0	36,4	43,1	45,5	46,9	47,4	47,7	47,9	48,2	:

Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka [t2020_41]).

Poznámka: Vnútroštátny cieľ pre Nemecko obsahuje vyššie stredné neterciárne vzdelávanie (úroveň ISCED 4), ktoré však nie je zahrnuté do stĺpcov údajov za roky 2000 až 2016; Francúzsko a Fínsko majú mierne odlišné vymedzenia vnútroštátneho cieľa.

Tabuľka 2 – Dosiahnutie terciárneho vzdelania podľa pohlavia

	Muži				Ženy				Rozdiel medzi pohlaviami (2016)		Podiel žien (v %)
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016	V absolútnom vyjadrení (M – Ž)	V relatívnom vyjadrení (M – Ž)	
EÚ28	32,8	33,6	34,0	34,4	41,4	42,3	43,4	43,9	9,5	24,3	55,9
Belgicko	36,2	37,4	36,7	40,4	49,3	50,2	48,7	50,7	10,3	22,6	55,7
Bulharsko	21,8	23,4	24,8	27,2	37,6	39,0	39,9	41,0	13,8	40,8	58,3
Česká republika	24,0	24,2	24,7	27,2	29,6	32,5	35,9	38,7	11,5	35,1	57,2
Dánsko	35,2	39,4	39,6	41,0	51,8	50,5	55,9	54,6	13,6	28,5	56,3
Nemecko	32,2	32,0	32,2	33,4	33,7	30,8	32,4	33,0	-0,4	-1,2	48,8
Estónsko	31,8	32,8	34,5	38,8	53,7	54,2	56,7	52,4	13,6	30,0	55,8
Írsko	45,9	45,1	45,1	46,6	58,7	58,6	58,6	58,5	11,9	22,5	58,4
Grécko	30,8	32,9	35,3	36,2	39,0	41,6	45,5	48,8	12,6	29,5	58,7
Španielsko	37,1	36,8	34,8	33,5	47,5	47,8	47,1	46,6	13,1	32,7	58,5
Francúzsko	39,4	39,2	40,3	38,1	48,4	47,9	49,6	48,8	10,7	24,5	57,5
Chorvátsko	21,7	25,6	23,7	22,2	29,7	38,9	38,1	36,7	14,5	49,5	61,6
Taliano	17,7	18,8	20,0	19,9	27,3	29,1	30,8	32,5	12,6	48,1	61,8
Cyprus	41,6	46,0	46,7	43,9	53,4	58,2	61,6	62,1	18,2	34,1	60,7
Lotyšsko	28,3	27,8	26,8	30,1	53,1	52,3	56,5	56,1	26,0	60,7	64,2
Litva	41,9	44,0	47,2	48,1	60,8	62,7	68,4	68,8	20,7	35,3	60,1
Luxembursko	49,2	49,8	46,8	52,7	55,6	55,4	57,7	56,5	3,8	7,0	50,9
Maďarsko	26,8	28,0	27,6	26,4	37,8	40,3	41,0	39,6	13,2	40,0	59,4
Malta	22,7	22,8	23,6	27,4	29,5	30,5	32,2	32,5	5,1	17,1	52,6
Holandsko	40,1	41,6	43,0	41,7	46,4	48,0	49,6	49,7	8,0	17,5	54,3
Rakúsko	26,4	38,3	37,5	38,3	27,8	41,6	40,0	42,0	3,7	9,2	51,9
Poľsko	32,9	34,2	35,1	35,6	48,4	50,2	52,0	53,9	18,3	41,0	59,2
Portugalsko	24,0	23,2	23,3	27,3	35,7	38,9	40,1	41,6	14,3	41,3	61,6
Rumunsko	21,6	22,9	24,2	23,9	24,2	27,2	27,2	27,4	3,5	13,7	51,9
Slovinsko	31,1	30,0	32,0	33,6	49,6	53,6	56,4	55,3	21,7	49,1	61,3
Slovensko	22,3	22,5	22,8	24,0	31,8	31,5	34,4	39,4	15,4	48,9	60,9
Fínsko	37,6	38,2	38,1	38,4	52,9	52,6	53,4	54,4	16,0	34,7	57,0
Švédsko	41,8	42,4	43,2	43,4	55,2	57,9	57,7	59,2	15,8	31,0	56,3
Spojené kráľovstvo	44,4	44,3	44,5	46,0	50,4	51,1	51,1	50,3	4,3	8,9	52,7

Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľky [t2020_41] a [lfsa_pgaed]).

Poznámka: Absolútny rozdiel medzi pohlaviami = miera dosiahnutia terciárneho vzdelávania v prípade žien - miera dosiahnutia terciárneho vzdelávania v prípade mužov; relatívny rozdiel medzi pohlaviami = absolútny rozdiel medzi pohlaviami/celková miera dosiahnutia terciárneho vzdelávania * 100; podiel žien (v %) = ženy s ukončeným terciárnym vzdelaním vo veku 30 – 34 rokov/celkový počet osôb s ukončeným terciárnym vzdelaním vo veku 30 – 34 rokov (v %).

Tabuľka 3 – Dosiahnutie terciárneho vzdelania podľa krajiny narodenia

	2010			2016			Rozdiel medzi oboma skupinami
	Spolu	Narodené v zahraničí	Pochádzajúce z danej krajiny	Spolu	Narodené v zahraničí	Pochádzajúce z danej krajiny	
EÚ28	33,8	28,3	34,7	39,1	35,3	39,9	-4,6
Belgicko	44,4	36,3	46,5	45,6	36,9	48,2	-11,3
Bulharsko	28,0	:	27,9	33,8	:	33,7	:
Česká republika	20,4	31,1	20,1	32,8	33,4	32,7	0,7
Dánsko	41,2	28,5	42,7	47,7	59,8	45,1	14,7
Nemecko	29,7	23,9	31,2	33,2	30,8	34,1	-3,3
Estónsko	40,2	56,6	39,5	45,4	46,5	45,3	1,2
Írsko	50,1	55,1	48,5	52,9	58,4	50,5	7,9
Grécko	28,6	11,5	31,7	42,7	12,3	46,5	-34,2
Španielsko	42,0	24,4	47,4	40,1	22,4	44,8	-22,4
Francúzsko	43,2	32,1	44,9	43,6	39,1	44,3	-5,2
Chorvátsko	24,5	14,9	25,3	29,3	20,5	30,2	-9,7
Taliansko	19,9	12,7	21,3	26,2	13,4	29,5	-16,1
Cyprus	45,3	36,2	50,9	53,4	37,1	61,7	-24,6
Lotyšsko	32,6	:	32,8	42,8	62,4	42,0	20,4
Litva	43,8	:	43,6	58,7	:	58,2	:
Luxembursko	46,1	51,2	39,5	54,6	57,2	50,9	6,3
Maďarsko	26,1	46,8	25,7	33,0	25,3	33,2	-7,9
Malta	22,1	28,9	21,8	29,9	35,6	29,3	6,3
Holandsko	41,4	34,2	42,8	45,7	32,4	48,2	-15,8
Rakúsko	23,4	24,2	23,1	40,1	34,8	42,3	-7,5
Poľsko	34,8	:	34,8	44,6	50,7	44,6	6,1
Portugalsko	24,0	19,9	24,7	34,6	29,2	35,1	-5,9
Rumunsko	18,3	:	18,3	25,6	:	25,6	:
Slovinsko	34,8	13,8	36,2	44,2	19,2	46,8	-27,6
Slovensko	22,1	:	22	31,5	:	31,5	:
Fínsko	45,7	24,7	47,2	46,1	32,3	47,8	-15,5
Švédsko	45,3	43,2	45,9	51,0	49,2	51,9	-2,7
Spojené kráľovstvo	43,1	42,4	43,3	48,2	54,7	45,6	9,1

Zdroj: Eurostat (VZPS, tabuľka [edat_ifs_9912]).